

Mødedokument

**B9-0526/2023 }
B9-0527/2023 }
B9-0528/2023 }
B9-0529/2023 }
B9-0530/2023 }
B9-0531/2023 } RC1**

13.12.2023

FÆLLES BESLUTNINGSFORSLAG

jf. forretningsordenens artikel 132, stk. 2 og 4

til erstatning af følgende beslutningsforslag:

B9-0526/2023 (Verts/ALE)

B9-0527/2023 (PPE)

B9-0528/2023 (The Left)

B9-0529/2023 (Renew)

B9-0530/2023 (S&D)

B9-0531/2023 (ECR)

om kupforsøget i Guatemala
(2023/3031(RSP))

Leopoldo López Gil

for PPE-Gruppen

**Pedro Marques, Javi López, Maria-Manuel Leitão-Marques, Alicia Homs
Ginel**

for S&D-Gruppen

RC\1292879DA.docx

PE756.709v01-00 }
PE756.710v01-00 }
PE756.711v01-00 }
PE756.712v01-00 }
PE756.713v01-00 }
PE756.714v01-00 } RC1

Jordi Cañas, Petras Auštrevičius, José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Olivier Chastel, Ilhan Kyuchyuk, Dragoş Pîslaru, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Dragoş Tudorache, Hilde Vautmans
for Renew-Gruppen
Tilly Metz
for Verts/ALE-Gruppen
Anna Fotyga, Witold Jan Waszczykowski, Assita Kanko, Anna Zalewska, Elżbieta Kruk, Adam Bielan, Waldemar Tomaszewski, Joachim Stanisław Brudziński, Angel Dzhambazki
for ECR-Gruppen
Miguel Urbán Crespo
for The Left-Gruppen
Fabio Massimo Castaldo

Forslag til Europa-Parlamentets beslutning om kupforsøget i Guatemala (2023/3031(RSP))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til sine tidligere beslutninger om Guatemala, navnlig beslutningen af 14. september 2023 om Guatemala: situationen efter valget, retsstatsprincippet og retsvæsenets uafhængighed¹,
 - der henviser til redegørelserne fra Kommissionens næstformand/Unionens højtstående repræsentant for udenrigs- og sikkerhedspolitik (NF/HR) om præsidentvalget i Guatemala af 21. og 28. august 2023 og til hans redegørelse om den seneste udvikling i Guatemala af 8. december 2023,
 - der henviser til de foreløbige erklæringer fra EU's valgobservationsmission af 27. juni og 22. august 2023 og til dens endelige rapport, der blev fremlagt i Guatemala City den 13. november 2023,
 - der henviser til erklæringen af 8. december 2023 fra talsmanden for FN's generalsekretær om den seneste udvikling i Guatemalas overgang til demokrati,
 - der henviser til erklæringen af 9. december 2023 fra FN's højkommissær for menneskerettigheder, Volker Türk, der beklagede de vedvarende forsøg på at undergrave valgets resultat,
 - der henviser til erklæringen af 8. december 2023 fra Organisationen af Amerikanske Staters (OAS') Generalsekretariat, der fordømmer kupforsøget i Guatemala,
 - der henviser til erklæringen af 8. december 2023 fra Alliancen for Udvikling i Demokrati, der kritiserer de handlinger, som har til formål at annullere valget, gribe ind i og tilsidesætte den demokratiske valgproces,
 - der henviser til erklæringen af 8. december 2023 fra Guatemalas koordinationsudvalg for handels-, industri- og finanskamrene (Comité Coordinador de Cámaras Comerciales, Industriales y Financieras, CACIF) til støtte for demokrati, retsstatsprincippet, den valgte præsident, den valgte vicepræsident og alle de repræsentanter, der blev valgt ved valget den 25. juni 2023,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 132, stk. 2 og 4,
- A. der henviser til, at den øverste valgdomstol den 28. august 2023 bekendtgjorde de officielle resultater af det fredelige og velorganiserede valg og udråbte Bernardo Arévalo og Karin Herrera fra Movimiento Semilla som henholdsvis den valgte præsident og vicepræsident for Guatemala efter anden runde af præsidentvalget den

¹ Vedtagne tekster, P9_TA(2023)0322.
RC\1292879DA.docx

20. august 2023;

- B. der henviser til, at den retlige registrering af Movimiento Semilla igen blev suspenderet af den øverste valgdomstol den 2. november; der henviser til, at Movimiento Semilla har været genstand for selektive og vilkårlige retlige og proceduremæssige foranstaltninger fra anklagemyndighedens side, siden Bernardo Arévalo blev udpeget som en af de to præsidentkandidater, der fik flest stemmer ved den første valgrunde den 25. juni 2023; der henviser til, at Den Interamerikanske Kommission for Menneskerettigheder den 24. august traf forebyggende foranstaltninger til beskyttelse af Bernardo Arévalo og Karin Herrera;
- C. der henviser til, at anklagemyndigheden i Guatemala, nærmere bestemt lederen af den særlige anklagemyndighed mod straffrihed (FECI), José Rafael Curruchiche, og anklageren Leonor Morales Lazo, den 8. december 2023 erklærede, at de ville nedlægge påstand om annullation af resultatet af valget den 25. juni 2023 med henvisning til påståede uregelmæssigheder i optællingerne fra valgstederne (acta 4) i forbindelse med alle fem valghandlinger og i systemet for fremsendelse og offentliggørelse af foreløbige valgresultater;
- D. der henviser til, at anklagerne også har anmodet om, at Guatemalas valgte præsident, Bernardo Arévalo, fratages sin immunitet; der henviser til, at den øverste domstol endnu ikke har taget stilling til dette spørgsmål, og at forfatningsdomstolen endnu ikke har truffet afgørelse om verserende retssager for at beskytte stemmeretten;
- E. der henviser til, at medlemmer af Kongressen den 15. november 2023 udnævnte nye dommere til den øverste domstol fra en liste over kandidater, der ifølge undersøgelser foretaget af guatemalanske anklagere angiveligt var et resultat af misbrug af indflydelse;
- F. der henviser til, at den valgte præsident, Bernardo Arévalo, afviste disse falske påstande og anså dem for at være et forsøg fra anklagernes side på at ugyldiggøre hans valgsejr;
- G. der henviser til, at Blanca Alfaro, præsidenten for den øverste valgdomstol, hvis rolle det er at løse sådanne situationer, straks svarede anklagemyndigheden, at valgresultaterne ikke kunne ændres, at de er "gyldige og attesterede", og anførte, at "de personer (som vandt valget) i sagens natur er akkrediteret og skal tiltræde deres embede den 14. januar 2024";
- H. der henviser til, at præsidenten for den øverste valgdomstol bemærkede, at ethvert forsøg på at forhindre folkevalgte i at tiltræde deres embede "ville være et brud på den forfatningsmæssige orden";
- I. der henviser til, at fire dommere ved den øverste valgdomstol den 1. december 2023 forlod landet få timer efter, at Kongressen stemte for at fratage dem deres immunitet i et klart forsøg fra flertallet af Kongressens medlemmer på at blande sig yderligere i resultaterne og fuldstændig lade hånt om vælgernes vilje, som den kom til udtryk ved stemmeurnerne;

- J. der henviser til, at anklagere løbende forsøger at eskalere denne krise ved at træffe foranstaltninger på eget initiativ, ofte i strid med det guatemalanske folks vilje og Europa-Parlamentets udtalelser og beslutninger;
- K. der henviser til, at Parlamentet, EU og andre internationale partnere har fordømt forbud mod at stille op til valget, de igangværende forsøg på at omstøde valgresultatet, de fortsatte skridt til at kriminalisere uafhængige retlige aktører og instrumentaliseringen af retslige og retsforfølgende institutioner;
- L. der henviser til, at statsadvokatens kontor i november bebudede en undersøgelse af en overvejende fredelig demonstration i 2022 på universitetet i San Carlos; der henviser til, at anklagere har anmodet om udstedelse af 27 arrestordre på aktivister, studerende, videnskabeligt personale og et medlem af Movimiento Semilla;
- M. der henviser til, at EU's valgobservationsmission og nationale observationsmissioner observerede hele valgprocessen efter indbydelse fra de guatemalanske myndigheder og konkluderede, at valget var gennemsigtigt og velorganiseret, og at der ikke var nogen som helst grund til at komme med beskyldninger om svig; der henviser til, at NF/HR Josep Borrell og OAS' Generalsekretær beskrev den offentlige anklagemyndigheds seneste beslutninger som et "forsøg på statskup";
- N. der henviser til, at forsøg på at se bort fra valgresultatet har fremprovokeret massive protester; der henviser til, at alle kandidater, politiske aktører, statslige institutioner og retssystemet skal acceptere og respektere vælgernes vilje;
- O. der henviser til, at generalanklageren Consuelo Porras, den særlige anklager mod straffrihed José Rafael Curruchiche, dommeren Fredy Raúl Orellana Letona og anklageren Cinthia Edelmira Monterroso Gómez er på USA's liste over udemokratiske og korrupte aktører;
- P. der henviser til, at associeringsaftalen mellem EU og Mellemerika, som endnu ikke er trådt i kraft, omfatter "respekt for de demokratiske principper og grundlæggende rettigheder" som en "væsentlig bestemmelse";
1. fordømmer kupforsøget og anklagemyndighedens fortsatte bestræbelser på at omstøde resultaterne af parlaments- og præsidentvalget i Guatemala på grundlag af udokumenterede påstande om svig og opfordrer til, at disse handlinger øjeblikkeligt bringes til ophør;
 2. afviser alle politisk motiverede handlinger, som visse myndigheder har foretaget, og som klart krænker Guatemalas forfatning og retsstatsprincippet og undergraver valgprocessens integritet og de mest grundlæggende demokratiske principper, herunder det grundlæggende princip om magtens tredeling;
 3. støtter den valgte præsident Bernardo Arévalo og opfordrer til en velordnet magtoverdragelse, der fører til hans indsættelse som Guatemalas 52. præsident den 14. januar 2024;

4. opfordrer de kompetente myndigheder, navnlig forfatningsdomstolen, den øverste domstol, den øverste valgdomstol, Kongressen og præsident Alejandro Giammattei, til at træffe foranstaltninger for at fastholde den forfatningsmæssige orden og retsstatsprincippet, afvise de uacceptable forsøg på at omstøde valgresultatet, sikre respekt for den vilje, som guatemalanske borgere har givet udtryk for gennem deres stemmer, og for at garantere deres borgerlige og politiske rettigheder, integritet og sikkerhed, herunder de folkevalgtes ret til at blive behørigt indsat i deres embede, i overensstemmelse med internationale standarder og Guatemalas love;
5. understreger vigtigheden af at drage de personer, der lægger hindringer i vejen for demokratiet, til ansvar; opfordrer i den forbindelse Rådet til straks at vedtage målrettede restriktive foranstaltninger, herunder indefrysning af aktiver og rejseforbud, over for (men ikke begrænset til) generalanklageren María Consuelo Porras Argueta, lederen af FECI José Rafael Curruchiche Cacul, dommeren Fredy Raúl Orellana Letona, FECI-anklageren Leonor Eugenia Morales Lazo og generalsekretæren for anklagemyndigheden Angel Arnoldo Pineda Avila, som undergraver valgprocessen i Guatemala i 2023 og systematisk instrumentaliserer retsvæsenet for at svække retsstatsprincippet og kriminalisere medlemmer af oppositionen;
6. minder om, at respekt for retsvæsenets uafhængighed, politisk pluralisme og ytringsfrihed for alle guatemalanere er grundlæggende rettigheder og grundpiller i demokratiet og retsstaten; er yderst bekymret over den fortsatte forværring af retsstatsprincippet i Guatemala;
7. udtrykker sin bekymring over den vilkårlige tilbageholdelse af anklagere, dommere, tidligere medarbejdere i Den Internationale Kommission mod Straffrihed i Guatemala (CICIG) og uafhængige journalister, bl.a. José Rubén Zamora; opfordrer til øjeblikkelig og betingelsesløs løsladelse af alle vilkårligt tilbageholdte personer samt til frafald af alle ubegrundede anklager mod dem; minder de guatemalanske myndigheder, navnlig anklagemyndigheden, om at de skal afholde sig fra ethvert forsøg på at hindre det arbejde, der udføres af menneskerettighedsforkæmpere, retlige aktører og journalister, som har efterforsket og afsløret korruption, menneskerettighedskrænkelser og magtmisbrug;
8. opfordrer Tjenesten for EU's Optræden Udadtil, medlemsstaterne og EU-delegationen i Guatemala til fortsat at overvåge situationen i landet, herunder afgørelser truffet af den offentlige anklagemyndighed, forfatningsdomstolen og den øverste domstol, indtil der er klare og troværdige garantier for, at vælgernes vilje, som kom til udtryk ved parlamentsvalget den 25. juni 2023 og præsidentvalgets anden runde den 20. august 2023, respekteres; udvider sin støtte til det igangværende arbejde i OAS' særlige mission for at bistå med præsidentskiftet i overensstemmelse med mandatet for OAS' Permanente Råd;
9. tilskynder de kompetente guatemalanske myndigheder til at gennemføre anbefalingerne fra EU's valgobservationsmission, navnlig dem, der er rettet mod de vurderede mangler med hensyn til retsstaten, magtens tredeling og fremme af menneskerettigheder og politiske rettigheder;

10. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, NF/HR, medlemsstaternes regeringer og parlamenter, OAS, FN, de guatemalanske myndigheder og Parlacen.